

в) Равенката $3y - 5 = -8$ е еквивалентна со $0 \cdot x + 3y + 3 = 0$, која ја задоволуваат координатите на точките $B(x, -1)$, каде што x е кој било реален број, т.е. $B_1(-2, -1), B_2(0, -1), B_3(1, -1)$ итн. (црт. 5).

3

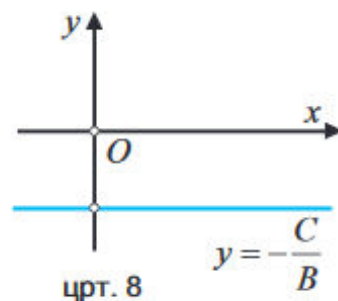
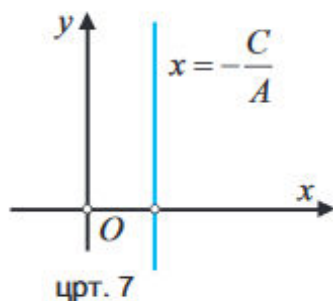
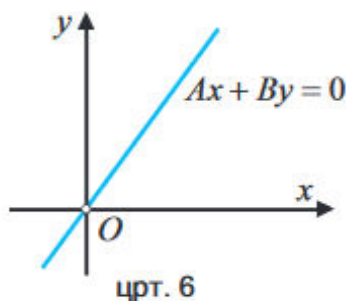
Каква положба има правата $Ax + By + C = 0$ во рамнината, ако:

а) $C = 0$; б) $B = 0$; в) $A = 0$; г) $A = 0$ и $C = 0$; д) $B = 0$ и $C = 0$.

Решение

■ а) Ако $C = 0, A \neq 0$ и $B \neq 0$, тогаш равенката е од видот $Ax + By = 0$. Координатите на координатниот почеток $O(0, 0)$ ја задоволуваат равенката $Ax + By = 0$. Значи, правата од видот $Ax + By = 0$ минува низ координатниот почеток (црт. 6).

■ б) Ако $B = 0, A \neq 0, C \neq 0$, тогаш равенката е од видот $Ax + C = 0$, т.е. $x = -\frac{C}{A}$. Тоа значи дека сите точки на правата имаат иста апсциса $x = -\frac{C}{A}$, т.е. правата е паралелна со y -оската и е на растојание $\left| -\frac{C}{A} \right|$ единици од неа (црт. 7).

■ в) Ако $A = 0, B \neq 0, C \neq 0$, тогаш равенката е од видот $By + C = 0$ или $y = -\frac{C}{B}$. Тоа значи дека сите точки на правата имаат иста ордината $y = -\frac{C}{B}$, т.е., правата е паралелна со x -оската и е на растојание $\left| -\frac{C}{B} \right|$ единици од неа (црт. 8).

■ г) Ако $A = 0, C = 0, B \neq 0$, тогаш $y = 0$ е равенка на x -оската.

■ д) Ако $B = 0, C = 0, A \neq 0$, тогаш $x = 0$ е равенка на y -оската.

Решавајќи ја оваа задача, ја докажавме Теоремата 2 (обратна на теоремата 1).

4 Одреди ги пресечните точки на правата $x - y + 1 = 0$ со координатните оски.

5 Одреди ги пресечните точки на правата $Ax + By + C = 0$ со координатните оски.

Решение

■ Пресечната точка со x -оската има ордината $y = 0$. Заменувајќи во равенката добиваме

$$Ax + C = 0, \text{ од каде што } x = -\frac{C}{A}. \text{ Значи, пресекот со } x\text{-оската е } M\left(-\frac{C}{A}, 0\right).$$